

Het sluiten van kringlopen. De KringloopToets helpt!

Het sluiten van kringlopen in de landbouw is complex en vraagt om samenwerking tussen partijen. Die combinatie maakt het tot een grote uitdaging. Precies *die* uitdaging wordt met de KringloopToets opgepakt. Lees wat dit instrument voor u kan betekenen.

Het sluiten van kringlopen wordt gezien als één van de belangrijkste vraagstukken voor de toekomst van de Nederlandse en Europese landbouw. Niet alleen het ministerie van LNV, maar ook andere overheden, ngo's en bedrijven richten zich op het beter sluiten van kringlopen.

Ambities, maar ook vragen

Deze partijen hebben ambities, maar ook vragen. Het bedrijfsleven vraagt zich af welke mogelijkheden zij hebben om kringlopen beter te sluiten, hoe zij dit moeten afwegen tegen andere duurzaamheidsthema's en wat dat gaat kosten. Provincies, gemeenten en waterschappen willen weten hoe zij de circulariteit van de landbouw kunnen bevorderen, of kringlopen in hun eigen regio te sluiten zijn en welke consequenties dit heeft. Tenslotte zijn ngo's erop gebrand dat er goede afwegingen worden gemaakt tussen duurzaamheidsthema's. Zij zoeken naar manieren om samen met bedrijfsleven en overheden vooruitstrevende stappen te zetten.

Samenwerking cruciaal

De praktijk laat zien dat om kringlopen daadwerkelijk te sluiten, actie op meerdere fronten tegelijkertijd nodig is. Maar als partijen samenkomen blijkt vaak dat er heel verschillend gedacht wordt over wat er moet gebeuren. Bovendien hebben partijen ieder hun eigen onderbouwingen die hun standpunt onderstrepen. Dit staat een constructief gesprek over het sluiten van kringlopen in de weg. Daarvoor is het instrument KringloopToets ontwikkeld

Handen en voeten

De KringloopToets is een gespreks- en analysemodel. Het helpt partijen bij hun gezamenlijke beeldvorming over opties voor het sluiten van kringlopen. Vanuit een gedeeld beeld, helpt de KringloopToets partijen om concreet handen en voeten te geven aan het sluiten van kringlopen. Dit gebeurt door overzicht en houvast te bieden én structuur te houden in de dialoog. Het instrument is door Wageningen UR ontwikkeld en zal de komende jaren verder worden verfijnd.

Hoe werkt dat?

De KringloopToets is een proces van meerdere workshops. In dit proces buigen deelnemers met uiteenlopende achtergronden (bedrijfsleven, overheid, ngo) zich over één centrale vraag van een partij of sector. Deze vraag draait om het sluiten van kringlopen. Dit waren vragen als: Welke maatregelen in de veevoerketen leiden tot een afname van CO2 uitstoot? Wat gebeurt er als we in Noordwest-Europa kringlopen zouden sluiten rond de veehouderij? Wat gebeurt er als we geen veevoer of grondstoffen voor veevoer van buiten de EU meer zouden importeren? Aan het eind van het proces liggen er vaak verrassende uitkomsten die laten zien *dat* en *hoe* partijen kunnen samenwerken om het sluiten van kringlopen te realiseren.

Wat biedt de KringloopToets?

1. Een proces met stakeholders

Met de KringloopToets kijken overheden, bedrijfsleven en ngo's *samen* naar wat er gebeurt als maatregelen gericht op het sluiten van kringlopen worden ingevoerd. De samenstelling van een groep is afhankelijk van de casus. Het doel is om met elkaar te werken aan een gemeenschappelijke basis, zodat partijen het over hetzelfde hebben. Op die basis komen zij tot verantwoorde, constructieve en gedragen maatregelen voor het sluiten van kringlopen.

2. Joint fact finding in de volle breedte

Tijdens de workshops, staan samenwerking en 'joint fact finding' voorop. Met de kringlooptoets kijken de deelnemers breed naar: alle onderdelen van de kringloop en hoe die onderdelen met elkaar samenhangen, naar de kringloop op bedrijfsniveau, regionaal, nationaal en internationaal niveau, naar consequenties op economie en handelstromen, naar de conflicten of samenhang met ander duurzaamheidsthema's en naar zowel de korte als de lange termijn.

3. Inbreng van expertkennis

De uitkomsten van de KringloopToets altijd gebaseerd op een combinatie van een concreet vraagstuk uit de praktijk, praktijkkennis uit verschillende hoeken en *state-of-the-art* expertkennis vanuit verschillende disciplines. Experts van o.a. Wageningen UR en Blonk Consultants ondersteunen het proces. Tijdens de workshop nemen altijd één of twee experts deel. Zij vullen de bestaande beelden van deelnemers aan met relevante kennis. Bovendien zetten ze tussen de workshops door de consequenties van maatregelen op een rij. Zo maken zij inzichtelijk wat het betekent om kringlopen te sluiten. Dat doen zij in een multidisciplinair team afgestemd op de casus en de specifieke vragen. Deelnemers maken op basis van de inbreng van deze expertkennis gezamenlijke vervolgstappen.

4. Vastlegging van resultaten

De opgedane inzichten worden steeds tussentijds besproken, zodat ook echt een gedeeld beeld ontstaat. Aan het eind worden de resultaten in een rapportage vastgelegd, zodat er een gedeelde basis is waar deelnemers op kunnen terugvallen, en zodat ook niet-deelnemers gebruik kunnen maken van de opgedane inzichten.

5. Inzet voor een breed scala aan mogelijke vragen

De KringloopToets is reeds ingezet voor veel verschillende typen kringloopvragen. Voor elke vraag wordt het proces op maat aangepast. De kringlooptoets kan daarbij zowel toetsend als ontwerpnd worden ingezet en zowel kwalitatief als kwantitatief. In het afgelopen jaar is de KringloopToets ook online succesvol ingezet.

De KringloopToets wordt momenteel verder ontwikkeld en toegepast in een publiek/privaat onderzoeksproject van Wageningen Livestock Research in samenwerking met Agrifirm Group, Nevedi, Margarine, Vetten en Oliën (MVO), Comité van Graanhandelaren en Stichting KringloopToets.

Interesse? Meld u aan!

Wij bespreken graag met u wat de KringloopToets u te bieden heeft. Neemt u hierover gerust contact op met Bastiaan Meerburg (Bastiaan.Meerburg@wur.nl).

